

Specialiserad hudsjukvård

Hudsjukvård bedrivs i Region Stockholm genom vårdval specialiserad hudsjukvård. Uppdraget omfattar utredning, diagnostik, behandling och uppföljning av patienter med inflammatoriska hudsjukdomar som till exempel psoriasis, eksem och allergier samt patienter med misstanke om hudcancer men även infektioner, hudsår, bensår, venösa sår och venereologiska sjukdomar med hudmanifestation.

Det finns ett avtal för basuppdraget och ett avtal för psoriasis.

I juni 2023 beslutades det om en omställningsplan för vissa vårdval, inklusive vårdvalet för specialiserade hudsjukvård. Enligt förslaget ska detta vårdval få ändrad avtalsform genom att dessa patienter i stället ska tas omhand i den egenägda vården eller att vården ska upphandlas enligt lagen om offentlig upphandling (LOU). Beslut i frågan skulle ha fattats i mars i år men är nu uppskjutet till juni.

Patienter med hudrelaterade besvär kan mestadels hanteras inom öppenvård. Många patienter hanteras helt och hållet inom primärvården men en del behöver tas om hand i sekundärvården. Eftersom det är remisskrav för bedömning av hudspecialist är det rimligt att anta att majoriteten av de patienter som remitteras för specialiserad hudsjukvård haft minst en kontakt med primärvården innan remiss skickas.

Tidigare Hudverksamhet på Norrtälje Sjukhus ca 2011

2011 hade hudmottagningen ca 7351 besök per år men då ingick också STI mottagning. Hudmottagningen bemannades av 1 SSK, 2 USK, 2 specialistläkare inom hud och 1–2 ST läkare. Lokalerna låg i gamla sjukhuset med full utrustning förutom bad. Hudmottagningen lades ned då specialistläkarna slutade och det inte gick att rekrytera nya läkare.

Efter detta hyrdes tillfälliga läkare in från hudmottagningar i Stockholm men efter att det framkom att dessa av ekonomiska skäl remitterade patienter från Norrtälje till sina egna mottagningar i Stockholm avslutades samarbetet.

2020–2021. drevs hudmottagningen i Norrtälje med hyrläkare som arbetade ca 50%. Hudmottagningen bemannades då även av en undersköterska. Mottagningen var samlokaliserad med Norrtälje Södra vårdcentral. Upplägget var inte hållbart i längden dels på grund av att behovet var större än 50%, dels på att kvalitén var varierande. Det gick inte heller att rekrytera ny hudspecialist när den tidigare gick i pension.

Nuläge

2023 fick 2818 patienter på Tiohundras vårdcentraler diagnoser inom diagnosgrupp hudsjukdomar. Av dessa hade 388 diagnos psoriasis. Uppgifter på antal registrerade huddiagnoser från de privata utförarna av Husläkarverksamhet i Norrtälje kommun saknas. Primärvården hanterar de flesta vanliga hudsjukdomar inklusive bland annat eksem, psoriasis, hudinfektioner, svårläkta sår och hudtumörer och skickar remiss till specialiserad hudsjukvård i de fall där den behandling som kan ges i primärvården inte har tillräcklig effekt. Pigmenterade hudförändringar bedöms i primärvården som

också har möjlighet att konsultera hudspecialist på Karolinska Universitetssjukhuset genom att skicka bilder på hudförändringarna via teledermatoskopi. I primärvården görs också många operationer av hudförändringar.

Enligt statistik från KSON har sammanlagt 7351 diagnoser registrerats för personer boende i Norrtälje kommun på mottagningar för specialiserad hudsjukvård i Stockholm. Utifrån detta är det rimligt att anta att hudmottagningar inom specialiserad hudsjukvård i Stockholm haft minst 5000 besök av patienter från Norrtälje under 2023. Behovet är sannolikt ännu större eftersom primärvården konstaterat att en del patienter avböjer remiss då de anser att resvägen till mottagningarna för specialiserad hudsjukvård är för lång.

Psoriasis mottagningen i Norrtälje hade ca 3000 besök/år, varav ca 350 läkarbesök. Cirka 90% av besöken var UVB-behandlingar men Psoriasis mottagningen hanterade också behandling med biologiska läkemedel, ocklusionsbehandling, avfällande behandling och medicinska bad. Ca hälften av patienterna som fick UVB-behandling hade andra diagnoser än psoriasis.

Mottagningen var bemannad med 2 sjuksköterskor och undersköterska på timmar. Läkare var på plats 2 dagar per vecka. Mottagningen har nu stängt.

Förekomsten av psoriasis i Sverige är ca 2–4%. Det innebär att det borde finnas ca 1300 till 2600 patienter med psoriasis i Norrtälje kommun. En del av dessa kan hanteras helt i primärvården och en mindre del av dessa patienter hanteras via Reumatologen. Övriga har ett behov av specialiserad hudsjukvård.

Norrtälje sjukhus

Det finns också ett behov av tillgång till hudläkarbedömning av inneliggande patienter, t.ex. vid sårläkta sår.

Omvärldsspaning

Hudverksamheten på Västerviks sjukhus ansvarar för personer boende i Västerviks, Oskarshamns, Vimmerby och Hultsfreds kommun. Invånarantalet i dessa kommuner uppgår till 74 727 personer. Hudmottagningen har tjänstetrymme för 2,75 hudspecialist, 2,0 ST-läkare, 4,0 sjuksköterska och 3,0 undersköterska.

I Region Kalmar skickas nästan alla remisser till specialiserad hudsjukvård som bildremisser. Ca hälften av remisserna resulterar i ett besök på hudmottagningen. En del av de remisser som inte resulterar i ett besök på hudmottagningen remitteras direkt vidare till kirurg, ögonläkare eller ÖNH-läkare och

resten av dessa remisser kan besvaras direkt utifrån remisstext och bifogade bilder. 2023 tog hudmottagningen emot 5256 remisser.

Sammanlagt gjordes 6500 besök på hudmottagningen under 2023, varav 3693 hos läkare.

Framtid

Det finns ett behov av att kunna erbjuda en specialiserad hudmottagning och sår-mottagning inklusive vård för personer med psoriasis i Norrtälje kommun. Tiohundra är intresserade av att driva denna mottagning under förutsättning att vi deltar i vårdvalshemtagningsprojekt som pågår i regionen, och kan få till ett bra samarbete med KS och DS. Sannolikt skulle det bli mer kostnadseffektivt med en mer avancerad hudmottagning som kan serva alla aktörer i Norrtälje. Vi bedömer att verksamheten, utifrån befintligt behov, skulle behöva bemannas med två hudläkare och två sjuksköterskor och en till två undersköterskor. Verksamheten skulle sannolikt behöva börja i liten skala och byggas ut allteftersom, men det är viktigt att få till tillräcklig grundbemanning eftersom det annars blir alltför sårbart. Det kommer att finnas ett behov av att underkontraktera hudläkare från andra sjukhus för att säkra bemanningen. Mottagningen skulle behöva lokaler (då vi idag inte har tillräckligt med lokalyta) och utrustning. Vi ser också att det finns ett behov av att ha en hög digitalisering och bla. annat utreda behovet av teledermatologisk utrustning för att sända och ta emot bilder i samarbete med andra sjukhus och kan få till ett bra samarbete med KS och DS

De ekonomiska förutsättningarna behöver utredas för en hudmottagning i Norrtälje, och vara med i vårdvalshemtagningsprojekt för hudvårdverksamhet.

Sune Forsberg Sjukhuschef Norrtälje Sjukhus

Ann Garpefält Verksamhetschef Mottagningar

Lovisa Jäderlund Hagstedt Distriktsläkare, medicinskt ledningsansvarig